

Maria-Pilar Perea

**Del 1882 al 1884:
dos anys en la vida
d'Antoni M. Alcover
a través de les
cartes glosades**

56

**biblioteca
Marian Aguiló**

56

biblioteca
Marian Aguiló

Col·lecció impulsada pel Departament de Filologia
Catalana i Lingüística General de la Universitat
de les Illes Balears i dirigida per Joan Mas i Vives

Maria-Pilar Perea

**Del 1882 al 1884:
dos anys en la vida
d'Antoni M. Alcover
a través de les cartes
glosades**

EDICIONS UIB

PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT

2022

Universitat de les
Illes Balears
Edicions UIB

Publicacions de l'Abadia
de Montserrat

Amb el suport de

INSTITUCIÓ PÚBLICA
ANTONI MARIA ALCOVER

Primera edició, desembre de 2022

© Maria-Pilar Perea, 2022

La propietat d'aquesta edició és de Publicacions de l'Abadia de Montserrat

(C/ Ausiàs Marc, 92-98 - 08013 Barcelona) i de la Universitat de les Illes Balears (Edicions UIB. Cas Jai. Campus universitari. Cra. de Valldemossa, km 7.5. 07072 Palma, Illes Balears)

ISBN: 978-84-9191-256-9 (Publicacions de l'Abadia de Montserrat)

ISBN: 978-84-8384-478-6 (Edicions UIB)

Dipòsit legal: B. 18187-2022

Imprès a Gráficas Rey

ÍNDIX

DEL 1882 AL 1884: DOS ANYS EN LA VIDA D'ANTONI M. ALCOVER A TRAVÉS DE LES CARTES GLOSADES

1. Introducció	7
2. Descripció de l'epistolari	9
3. Edició de l'epistolari	16
4. Altres aspectes lingüístics	19
4.1. <i>Morfologia</i>	19
4.2. <i>Sintaxi</i>	21
4.3. <i>Lèxic</i>	22
4.4. <i>Expressions, frases fetes i refranys</i>	24
5. Les activitats del jove Alcover entre 1882 i 1884	39
5.1. <i>La vida diària i els anys de formació</i>	39
5.2. <i>Aspectes religiosopolítics</i>	48
5.3. <i>Alcover, la premsa i la polèmica</i>	50
5.4. <i>Alcover i les Contarelles d'En Jordi des Recó</i>	54
6. Conclusions	55

CORRESPONDÈNCIA D'ANTONI M. ALCOVER A PERE JOSEP ALCOVER GALMÉS (1882-1884)

1. [28 gener 1882]	61
2. [11 febrer 1882]	66
3. [18 febrer 1882]	73
4. [25 febrer 1882]	78
5. [4 de març de 1882]	84

6. [11 de març de 1882]	87
7. [18 de març de 1882]	91
8. [24 de març de 1882]	96
9. [12 de maig de 1882]	102
10. [13 de maig de 1882]. Carta adreçada a Andreu Alcover Sureda	107
11. [19 de maig de 1882]	113
12. [27 de maig de 1882]	119
13. [27 de maig de 1882]. Carta adreçada a Andreu Alcover Sureda	124
14. [10 de juny de 1882]	130
15. [3 de juliol de 1882]. Glosada a los parents, amics i coneguts que solen concórrer al Magatzem del port de Son Servera	136
16. [22 d'agost de 1882]. Glosada de la Benedicció de La Pau	142
17. [octubre 1882]	147
18. [16 d'octubre de 1882]	153
19. [21 Octubre 1882]	159
20. [28 Octubre 1882]	161
21. [sense data 1882]	163
22. [sense data 1882]	169
23. [sense data 1882]	174
24. [sense data 1882]	179
25. [sense data, 1882]	184
26. [sense data 1882]	190
27. [sense data]	196
28. [Gener 1883]	197
29. [13 de gener de 1883]	203
30. [20 de gener de 1883]	208
31. [11 de febrer de 1883]	214
32. [17 de febrer de 1883]	219
33. [24 de febrer de 1883]	224
34. [30 de febrer de 1883]	230
35. [4 de març de 1883]	236
36. [7 d'abril de 1883]	241
37. [21 d'abril de 1883]	247

38. [26 d'abril de 1883]	252
39. [5 de maig de 1883]	255
40. [11 de maig de 1883]	260
41. [19 de maig de 1883]	266
42. [26 de maig de 1883]	271
43. [9 de juny de 1883]	277
44. [16 de juny de 1883]	282
45. [4 de juny de 1883 sic per <i>juliol</i>]	285
46. [8 d'octubre de 1883]	287
47. [13 d'octubre de 1883]	288
48. [14 d'octubre de 1883]	290
49. [17 d'octubre de 1883]	293
50. [21 d'octubre de 1883]	294
51. [28 d'octubre de 1883]	296
52. [3 de novembre de 1883]	298
53. [11 de novembre de 1883]	299
54. [17 de novembre de 1883]	301
55. [23 de novembre de 1883]	304
56. [10 de desembre de 1883]	305
57. [15 de desembre de 1883]	306
58. [12 de gener de 1884]	307
59. [20 de gener de 1884]	308
60. [27 de gener de 1884]	309
61. [1 de febrer de 1884]	311
62. [9 de febrer de 1884]	314
63. [16 de febrer de 1884]	316
64. [23 de febrer de 1884]	317
65. [29 de febrer de 1884]	319
66. [13 de març de 1884]	321
67. [22 de març de 1884]	324
68. [29 de març de 1884]	326
69. [1 de maig de 1884]	328
70. [11 de maig de 1884]	329
71. [17 de maig de 1884]	331
72. [29 de maig de 1884]	332
73. [17 de juny de 1884]	333
74. [5 d'octubre de 1884]	334

75. [7 d'octubre de 1884]	335
76. [12 d'octubre de 1884]	336
77. [18 d'octubre de 1884]	337
78. [22 d'octubre de 1884]	338
79. [24 d'octubre de 1884]	339
80. [31 d'octubre de 1884]	340

**CORRESPONDÈNCIA D'ANTONI M. ALCOVER A
PERE JOAN RIERA "BAIÓ" (1882-1883)**

1*. [sense data 1882]	341
2*. [sense data 1882]	347
3*. [3 de desembre de 1882]	352
4*. [10 de desembre de 1882]	357
5*. [20 de gener de 1883]	363
6*. [27 de gener de 1883]	368
7*. [10 de febrer de 1883]	373
8*. [16 de febrer de 1883]	378
9*. [24 de febrer de 1883]	383
10*. [3 de març de 1883]	388
11*. [8 de març de 1883]	393
12*. [7 d'abril de 1883]	399
13*. [13 d'abril de 1883]	404
14*. [21 d'abril de 1883]	409
15*. [30 d'abril de 1883]	415
16*. [19 de maig de 1883]	422
17*. [2 de juny de 1883]	427

DEL 1882 AL 1884: DOS ANYS EN LA VIDA D'ANTONI M. ALCOVER A TRAVÉS DE LES CARTES GLOSADES¹

1. Introducció

S'han conservat, d'Antoni M. Alcover, diversos materials autobiogràfics que permeten de resseguir amb fidelitat alguns moments de la seva polièdrica vida. El *Dietari que jo, Antoni M. Alcover, dic de les coses més notables que em passen des del 27 de juny de 1898, que vaig entrar a la Cúria de Mallorca* (Alcover 2003), els múltiples dietaris que ressegueixen les eixides filològiques i els tres viatges a l'estranger, els catorze volums del *Bolletí del diccionari de la llengua catalana* (BLDC), l'aproximació biogràfica *L'apostolat del Dr. Sardà a Mallorca* (Alcover 2004) i la mateixa introducció del primer volum del *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB) (1930), entre altres fonts documentals, aporten una informació considerable per conèixer de primera mà les seves activitats, la seva obra i també la riquesa del seu llegat.

L'abundós epistolari que s'ha conservat (vegeu Perea 2008), el qual recull un conjunt quantitativament important de les missives que Alcover va rebre i, en un nombre molt minoritari, les que va enviar, ofereix igualment una visió prou objectiva sobre diversos aspectes de la seva vida. I és precisament de l'esmentada correspondència que s'extreuen les 97 cartes que s'editen en aquest volum.

1. Aquest treball s'adscriu al projecte PGC2018-095077-B-C43, finançat pel Ministerio de Ciencia, Innovación y Universidades.

L'objectiu és donar a la llum les cartes glosades que Alcover va trametre al seu oncle patern Pere Josep Alcover Galmés, capellà a Manacor, i les que va enviar a Pere Joan Riera, àlies 'Baió', sacerdot igualment i amic de l'oncle, amb els quals compartia els ideals religiosos i polítics de joventut. Del segon, se n'han conservat 17 cartes glossades, que abracen el període comprès entre el 3 de desembre de 1882 i el 2 de juny de 1883. Del primer, n'hi ha 76, de les quals 36 són glosades. Malgrat que les altres 40 són en prosa, s'ha considerat la conveniència de publicar-les conjuntament, atès que algunes d'aquestes missives s'intercalen entre les glosades i d'altres complementen les informacions sobre l'estada d'Alcover a Palma i els esdeveniments que li van succeir durant els seus anys de formació per a la vida eclesiàstica. Les dates que abracen les cartes que va dirigir a l'oncle s'allarguen gairebé tres anys: entre el 28 de gener de 1882 i el 31 d'octubre de 1884. Adicionalment, s'han afegit a aquest epistolari quatre missives glossades més: dues que Alcover va adreçar al seu germà Andreu, respectivament, el 13 de maig i el 27 de maig de 1882; i altres dues que Alcover va recitar en inaugurar-se el Magatzem del port de Son Servera (el 3 de juliol de 1882) i en fer-se la benedicció de la posada de La Pau (el 22 d'agost de 1882), les quals constitueixen unes mostres incipients de la projecció pública que ja en aquells moments, als vint anys, el manacorí tenia.

Les cartes, doncs, donen compte de les activitats d'un jove Alcover durant un període determinant —del 1882 al 1884— que el preparaven per al desenvolupament de la seva vida futura. Uns anys abans havia sortit de Manacor per iniciar, a Palma, els estudis sacerdotals. Però, a més de dedicar-se als estudis, no sols de teologia sinó també d'idiomes, el mouen alhora dues aficions artístiques: les arts plàstiques (el dibuix i la pintura) i la composició poètica, dues dedicacions que, amb el pas dels anys, va acabar abandonant (Perea 2003). Al que no renuncià mai fou a les seves dèries i interessos lingüístics, que ja, d'una manera embrionària, s'esbossen en la correspondència. En les cartes s'hi esmunyen dues activitats que

esdevenen un prolegomen de la seva dedicació com a home de lletres: la tasca d'interrogació d'informadors perquè li con-
tessin narracions, preludi del treball de camp en què es basa
la dialectologia; i la publicació, a instàncies del seu mentor,
Tomàs Forteza, de la seva primera obra folklòrica: les *Conta-
relles d'en Jordi des Recó*, que va preludiar la futura col·lecció
de rondalles mallorquines. Tot plegat es troba amarat del seu
ideari politicoreligiós —les seves posicions ideològiques in-
transigents tradicionalistes i carlistes—, que es va apaivagar
amb els pas del temps i que va mudar, a la fi del segle, cap a
un regionalisme polític, però que en aquells moments es ma-
nifestava amb un apassionament irrefrenable.

A més de donar a conèixer l'estil dels escrits i de compro-
var-ne la riquesa lèxica i humorística, l'epistolari il·lumina
el període comprès entre 1882 i 1884, i hi aporta una infor-
mació rellevant davant el nombre escadusser de testimonis
que abracen el període de formació del futur dialectòleg. Les
cartes, a més de les valuoses aproximacions biogràfiques de
Moll (1996) i de Janer Manila (2005) i dels diversos treballs de
March (1997, 1997-1998, 2001, 2006, 2013), juntament amb
les aportacions dels seus primers treballs com a lexicògraf
i folklorista —l'edició de la *Mostra de diccionari mallorquí*
(2001) i de les *Contarelles* (1885 i 1915)— contribueixen a
bastir aquesta important etapa vital d'Alcover.

2. Descripció de l'epistolari

La correspondència que Alcover va rebre es conserva a l'Ar-
xiu del Regne de Mallorca. En general, té una caràcter unila-
teral, atès que hi ha molt poques cartes (solament algunes
còpies o alguna missiva que no es va arribar a enviar) redac-
tades per ell mateix. És molt probable que el mateix manacorí
en fes una primera ordenació i catalogació, ja que algunes de
les 36 capses de fusta on s'emmagatzema contenen unes car-
petes o sobres de paper que agrupen escrits que es correspon-
nen a un mateix emissor o que tracten sobre un mateix a tema.

I molt sovint les anotacions estan fetes de la mà d'Alcover.

En relació amb la conservació dels textos redactats pel manacorí, ha estat una gran sort que en la capsa 27 s'hagin trobat, entre altres, tres carpetes encapçalades amb aquests títols: “Cartes glosades a Mn. Pere Josep Alcover i Galmés (28 janer 1882 - 9 juny 1883)”, “Cartes glosades a Mn. Pere Joan Riera (Bayó) (20 de janer a 26 maig 1883)” i “Cartes meues an els de ca-nostra, a l'oncle Mn. Pere Jusep, y a altres anteriors a 1900”.

En la primera carpeta s'han localitzat 40 escrits, 36 dels quals estan adreçats al seu padrí Pere Josep Alcover, i els altres quatre, també glosats, consisteixen en dues lletres (del 13 i del 27 de maig de 1882) dirigides al seu germà Andreu, vuit anys més gran que ell, que havia estat agrimensor, però que en aquells moments sembla que exercia de mestre (carta 10), i en dues cartes glosades concebudes per ser recitades en públic a causa de la celebració de sengles esdeveniments: la inauguració del Magatzem del port de Son Servera (3 de juliol de 1882) i la benedicció de la posada de La Pau (22 d'agost de 1882). Hi ha també set cartes sense datar. El mateix Alcover fa notar que no hi posa la data perquè no s'adiu amb la rima de les gloses. La segona carpeta conté 40 missives en prosa que tenen igualment el seu oncle Pere Josep com a destinatari, les quals complementen i completen algunes de les informacions de les cartes glosades esmentades. Tres s'intercalen entre aquestes cartes (el 21 i el 28 d'octubre de 1882, com també una sense datar) i les altres 37 s'estenen del 16 de juny de 1883 al 31 d'octubre de 1884. Finalment, la tercera carpeta aplega disset escrits dirigits al capellà Pere Joan Riera, àlies 'Baió', amb qui compartia els mateixos ideals polítics i religiosos, encara que de vegades pel to dels textos que li adreça Alcover, en algun moment, en delata una certa tebiesa (cartes 26, 6*).

El jove Alcover havia promès al seu oncle d'escriure una carta cada setmana, per bé que el bon propòsit no sempre s'acompleix: *jo cerc / una promesa cumplir / que vaig fer a mon Padri / d'enviar-li un paper / glosat malament o bé* (carta 4). I aquesta promesa també s'estengué a Pere Joan Riera: *amb tant*

de filimaniu / que sempre duc / que el despar amb un trabuc / cada dissabte / an el Tio una descàrrega / i una a Vostê / que bé les hi faig essê (carta 15*).

Sembla que Alcover volia conservar les cartes que els enviava, com consta en un escrit que va adreçar al seu oncle el gener de 1883: “Ja donarà aqueixa altra carta al Senyor Pere Joan Riera (Baió) i li diga que les guàrdiga, perquè jo les puga recopiar” (carta 28), i aquesta voluntat explica que, si no totes, un bon nombre de lletres s’hagin conservat. Malauradament, no s’ha trobat cap escrit que els destinataris de les missives devien haver enviat al jove manacorí com a resposta.

El to de les gloses reflecteix un estil festiu molt popular, de caràcter oral, que probablement en alguns casos s’exagera per tal d’arribar a tothom qui potencialment les escoltava. La finalitat dels escrits, doncs, era que fossin llegits en veu alta: *Uei! tots es qui hi ha / que escoltin sa carta / que, anc que siga llarga, / los agradarà* (carta 13). D’aquí provenen certes exclamacions, l’interès que Alcover mostra pels membres de la seva família «i demés parents, amics, coneguts i benefactors» (carta 14) i les interpel·lacions que els fa. I, en contrapartida, reclama que li retornin les cartes, amb l’amenaça que, si no ho fan, ell no els tornarà a escriure: *no sé si eus ne recordau, / que si no me remetteu / no vos tornaria escriure* (carta 5). Pretén sovint de fer riure, i certament el llenguatge que utilitza és enginyós i esponerós tant des del punt de vista del lèxic com en relació amb les locucions, les frases fetes i els refranys que els textos inclouen. Només cal observar com enceta la carta (9): *Petro-Josepho Alcover, / mons abate a Manacor / é voluntade i amuor / d’escriure-li aquest paper / su sobrino escribidor*.

Fer riure implicava també riure’s de tot (*de tot me’n ric* (carta 28)) i sobretot riure’s d’ell mateix (*un que ses lletres primeres / nom i llinatge / son dues A-A: es llenguatge / d’uns animals / més beneits i paretjals / que no es pot dir / que jamai solen gronyir / sinó bramar* (carta 30)). Molt sovint, es burla de la seva capacitat de fer gloses i imagina els comentaris que sobre ell es devien fer (*Glosador de mala traça / segons veim en Toni és* (carta 4)). Però el que és cert és que Alcover tenia una

facilitat inusitada per fer gloses: *que es mots tan sols no les trii; / les hi pos així com venen* (carta 9); i, amb un to sorneguer, demana als oïdors diners i menjar com a premi per les seves composicions (carta 25).

Janer Manila (2003: 46) fa notar l'ús del vers popular en les composicions: heptasil·làbics, en algunes ocasions, però també versos de cinc síl·labes i codolades, on alternen versos de vuit síl·labes que rimen amb d'altres de quatre o cinc síl·labes.

Pel que fa a les dimensions dels escrits, el propòsit de l'autor era omplir dues cares d'un full, amb la qual cosa les composicions són prou extenses, i la versificació de vegades varia d'escrit a escrit. La rima és també important; de vegades apareixen castellanismes i expressions una mica forçades: *xerromer* rima amb *perro* (carta 1), *panades* rima amb *gambades* (carta 4), *Tonetos* rima amb *apretos* (carta 6) i amb *facetos* (carta 8), *borino* rima amb *xino* (carta 10) o *dijunis* rima amb *rancunis* (carta 33).

En darrer terme, les gloses, per bé que il·lustratives de les vicissituds del protagonista, són també, precisament pel seu to popular i per la voluntat de cridar l'atenció, de vegades una mica hiperbòliques quant al contingut; és el que Janer Manila (2003: 47) anomena «un deix grotesc, de sàtira burlesca, de comicitat sorgida de l'exageració i de la farsa». La realitat que reflecteixen els escrits, en ocasions, és expressada, doncs, amb un cert vidre d'augment.

Llista de cartes

	Pere Josep Alcover	Pere Joan Riera 'Baíó'	Altres
1882	1.G ² 28 gener		
	2.G 11 febrer		
	3.G 18 febrer		

2. La G indica que es tracta d'una carta glosada.

	4.G 25 febrer		
	5.G 4 març		
	6.G 11 març		
	7.G 18 març		
	8.G 24 març		
	9.G 12 maig		
			10.G 13 maig [Andreu Alcover]
	11.G 19 maig		
	12.G 27 maig		
			13.G 27 maig [Andreu Alcover]
	14.G 10 juny		
			15.G 3 juliol [Magatzem del port de Son Servera]
			16.G 22 agost [Benedicció de La Pau]
	17.G -- octubre		
	18.G 16 octubre		
	19. 21 octubre		
	20. 28 octubre		
	21.G s/d		
	22.G s/d		

	23.G s/d		
	24.G s/d		
	25.G s/d		
	26.G s/d	1*.G s/d	
	27. s/d	2*.G s/d	
		3*.G 3 de- sembre	
		4*.G 4 de- sembre	
1883	28.G gener		
	29.G 13 gener		
	30.G 20 gener	5*.G 20 ge- ner	
		6*.G 27 ge- ner	
		7*.G 10 fe- brer	
	31.G 11 febrer		
		8*.G 16 fe- brer	
	32.G 17 febrer		
	33.G 24 febrer	9*.G 24 fe- brer	
	34.G 30 febrer		
		10*.G 3 març	
	35.G 4 març		
		11*.G 8 març	
	36.G 7 abril	12*.G 7 abril	

		13*.G 13 abril	
	37.G 21 abril	14*.G 21 abril	
	38.G 26 abril		
		15*.G 30 abril	
	39.G 5 maig		
	40.G 11 maig		
	41.G 19 maig	16*.G 19 fetmaig	
	42.G 26 maig		
		17*.G 2 juny	
	43.G 9 juny		
	44. 16 juny		
	45. 4 juliol		
	46. 8 octubre		
	47. 13 octubre		
	48. 14 octubre		
	49. 17 octubre		
	50. 21 octubre		
	51. 28 octubre		
	52. 3 novembre		
	53. 11 novembre		
	54. 17 novembre		
	55. 23 novembre		
	56. 10 desembre		
	57. 15 desembre		

1884	58. 12 gener		
	59. 20 gener		
	60. 27 gener		
	61. 1 febrer		
	62. 9 febrer		
	63. 16 febrer		
	64. 23 febrer		
	65. 29 febrer		
	66. 13 març		
	67. 22 març		
	68. 29 març		
	69. 1 maig		
	70. 11 maig		
	71. 17 maig		
	72. 29 maig		
	73. 17 juny		
	74. 5 octubre		
	75. 7 octubre		
	76. 12 octubre		
	77. 18 octubre		
	78. 22 octubre		
	79. 24 octubre		
	80. 31 octubre		

3. Edició de l'epistolari

En fer l'edició de l'epistolari s'han modificat mínimament els textos originals, els quals estan redactats íntegrament en mallorquí (cf. la carta (9): *tanta cartada / tot escrit en mallor-*

**CORRESPONDÈNCIA D'ANTONI M. ALCOVER A
PERE JOSEP ALCOVER GALMÉS (1882-1884)**

1. [28 gener 1882]

†

A mon estimat Padrí
Pere Josep Alcover
prevere manacorí
li escric aquest paper
glosat; qui el vulga sentir
bat ets uis i que escolt bé.
I alerta, mosques,¹ bronir.²

Ahir vaig fer aquesta glosa
pensant i tornant pensar
com sa carta començar
i dic si un no s'hi posa
segur no l'acabarà.
Idò vaja comencem
i li diré per primera
que ara tenc una glosera
alta de punt però ferm;
i lo que és l'amo en Benet
s'oreia no em banyaria³

1. DCVB s.v. *mosca*: ¡Alerta mosques! interj. d'amenaça o reny (Mall., Men.).

2. DCVB s.v. *brunir*: Fer remor fosca i seguida produïda per la velocitat del moviment (Mall.).

3. DCVB s.v. *banyar*: Banyar-li l'orella (Val.): guanyar-li, esser-li superior

si dir-me gloses volia
anc que anàs alt de barret.⁴
Idò creurà i pensarà
(això és, si té pensera
i si du forta quimera
de voler-se fastidiar
amb tanta i tanta xerrera
com es seu fiol li fa).
Idò com deia ja hi som
altra vegada a Ciutat
i es ball ja⁵ s'és començat.
Vaig veure el Senyor Arrom,⁶
i li vaig dir que Vostè
el comanava molt ferm;
i ell digué: —¿que no el veurem
prest per aquí? digues-mê:
¿Que estava bo?: Sí Senyor.
Ara estan amb exercicis
o bé sien *arrecicis*,
com diu es poble. —Millor.
Veam idò si en venir
seran uns sants; bo hi faran.
Ja pot sê que sia així.
Idò memòries en gran
de part meua posa-lí
si li escrius. Idò sí.
Bon dia tenga; Adiós
i llevant-me es capell
jo me vaig despedir d'ell
i cadascun tocà el dos.⁷
Idò, per continuar,

en alguna cosa.

4. DCVB s.v. *barret*: *Anar barret alt*: anar molt excitat (Mall.).

5. Ratllat: s'ha.

6. Francesc Arrom, vicerector del Seminari, professor de teologia moral.
Fou partidari de la Unió Catòlica (Alcover 2004: 220).

7. DCVB s.v. *tocar*: *Tocar el dos*: anar-se'n.

ahir que és fresc, vaig anar
(ja hei via anat fa dos dies)
a veure ses dues Ties
monges; vostè ja sabrà
que dic ses dues germanes
de l'Amo en Benet Baió
i va compondre el Senyor
que topàs; estan ben sanes
en treure Sor Margalida
que va cop-piu⁸ un poquet.
Me digueren que sentida
i per llarg acompatida
fou la mort... no hei ha secret
la mort de na Margalida
i que a Déu l'encomanaren
i que per ella pregaren
perque hagués eternal vida.
En el Palau igualment
per al Senyor Rullan⁹ veure
hei vaig anar i ha de creure
que l'esperí un bon moment
i encarara podria
esperar; i jo cansat
vaig dir serà un altre dia
que el veja an es *bande(n)jat*
i si tal paraula dic,
Padrí, no s'escandalís
perque un pic un altre pic
un homo i això és precis
que ventre n'arribi a dur;¹⁰
perque jo estic ben segur

8. DCVB s.v. *cloc-piu*: Malaltís, decaigut.

9. Potser es refereix a Ildefons Rullan i Declara (Palma 1856-1911), prevere i escriptor. Feu la traducció del Quixot al català. Va ser ordenat sacerdot el 1880 al seminari de Mallorca.

10. DCVB s.v. *ventre*: *Dur molt de ventre d'algú*: estar-ne molt cansat o disgustat.

que un sant i tot cansaria.
 Però miri un altre dia,
 si Déu ho vol i Maria
 si no hi ha un tu per tu¹¹
 hei aniré i el veuré
 i s'encà[r]lec li faré.
 Ja basta d'aquestes coses
 peguem per una altra part
 que lo que és ara de gloses
 me'n venen un bon esbart.
 Com vos va l'amo en Benet?
 ¿Ses vostres gloses què fan?
 ¿Que no vos recordaran
 quan vengà? i serà prestet,
 perque mos han de midar¹²
 de demà a quinze dies
 i si me'n voleu dictar
 m'anireu bé per les mies.
 ¿I vós, Madona, què tal?
 De cançons que no en sabreu?
 ¿que no les me dictareu?
 Vos ja heu sabeu, és mon mal.
 Paciència; què hi farem?
 I tu Andreu¹³ com te va?
 Com? dius; tal qual xerro-merro,¹⁴
 tu me diràs, com un *perro*
 és la vida que aquí un fa.
 Ca homo, te diré jo.
 Tu tens es nin, dins poc
 ell serà gran; ja m'entens.
 Homo, ánimo idò
 serà lo que Déu voldrà

11. DCVB s.v. *tu*: *Tu per tu*: cara a cara.

12. Es refereix al fet que l'havien de mesurar per fer el servei militar.

13. Andreu Alcover Sureda (Manacor 1854-1936), germà d'Alcover i agrimensor d'ofici.

14. DCVB s.v. *xerro-merro*: Tal qual, mitjanament no bé del tot (Mall.).

i no més, com diu es poble
i tots aquells de cor noble
compassiu i cristià.
¡Hola! i vós blonco en Juan?
com vos diu Ca na nina,
s'hort, sa vinya i sa feixina?¹⁵
¿es maiol, que no es fa gran?
¿I sa Tia Juana Maria?
que no hi està ben boneta?
Que creix bé na Cigaleta?
Que li diga si confia
de donar-mos-ho p'es gra,
que no tenga ànsia; hei 'nirà
s'estiu nostro pareier
i ja l'hei garbetjarà.
Crec que noltros parlam bé.
N'Aina, na Juana Maria
i na Francina hei abonen;
elles totes se conformen.
Jo també em conformaria.

¿Maria de can Baió?
¿I tu Maria i Tonina?
Com vos campau de grassor?
¿Sou vives? que feis feixina?
Comandacions a tothom
que li deman res de mi
i un senaió perhom
i ara per tota fi
jo li diré Adió
i sa carta firmaré

Toni Maria Alcover

Dia vint-i-vuit gener 1882

Dirà an es de ca nostra que no s'enfadin si no les dic res.
Dissabte qui ve ja en resarem més.

15. DCVB s.v. *feixina*: Feinejament intens o pressós (Mall.).

Aquest volum aplega les cartes glosades i en prosa que Antoni M. Alcover (Manacor 1862 - Palma 1932) va adreçar, mentre cursava a Palma els estudis sacerdotals, al seu oncle patern Pere Josep Alcover Galmés, capellà a Manacor, i a Pere Joan Riera, àlies 'Baió', també sacerdot i amic de l'oncle, amb els quals compartia els seus ideals religiosos i polítics. Els escrits, un total de 97, abracen el període comprès entre 1882 i 1884, i donen compte de les activitats del jove manacorí. Aquestes no es limitaven a les que estaven relacionades amb la seva formació teològica i acadèmica, sinó que abraçaven igualment les seves aficions artístiques: el dibuix i la poesia. S'hi observen també, de manera embrionària, els seus interessos lingüístics. Tot l'epistolari és amarat d'un to humorístic i té una riquesa lèxica inusitada. I en sobresurt, ineludiblement, la ideologia politicoreligiosa carlista, integrista i tradicionalista, que va impregnar una bona part de la seva joventut.

Publicacions de l'Abadia
de Montserrat

Universitat
de les Illes Balears

Edicions
UIB

INSTITUCIÓ PÚBLICA
ANTONI MARIA ALCOVER

ISBN 978-84-9191-256-9

9 788491 912569

1 7 5 5 6